

WALL STREET-EKO ERREGEAREN KONTSEILUEI SEGIKA DABILTZA GEROZ ETA GOBERNU GEHIAGO

Blackrock inbertsio-funtsak hitzarmena izenpetu zuen azaroan Ukrainako Gobernuarekin, eta gerrak suntsitutako herriaren berreraikuntza bideratuko dio, "sistema kapitalistan benetan sinesten dutenen kapital uholdeari esker". Hori lortu dezake Blackrockek, ezin irudikaturiko bere potentziari esker: 10.000.000.000.000 dolar aktibo ditu esku artean. Goazen ikustera zein den "Wall Street-eko errege" izendaturiko hori, ulertzeko nola lortu zuen gure bizietaraino sartzen.

JENOFA BERTHOKOIRIGOIN

Ukraina faro bat bihurtu daiteke munduarentzat. Ez naiz filantropiaz ari, anitz izanen dira horrelakoak. Benetan diot Ukraina berreraiki nahi izanez gero, orduan bilakatu daiteke kapitalismoaren potentziaren faroa". Ondoko zehaztapena gehitzen dio baieztapenari: "Sistema kapitalistan benetan sinesten dutenek kapital uholdea eraginen dute Ukrainan". Gudu-zelaiari so egin eta miseria hori aberasteko bide ikusten duen gizon hori Larry Fink da, zehazkiago Blackrock inbertsio-funtsaren jabea. "Wall Streeteko erregea" ezizenez ezaguna da, eta finantza esparruan eragin gehien dutenen artean dugu 1.500 milioi dolarreko aberastasuna daukan hori. Blackrockek hitzarmena izenpetu zuen Ukrainako Gobernuarekin, herriaren berreraikuntza marrazteko kontseiluak -ez errateko manuak- bideratzeko

gerrak suntsitutakoari. "Hitzarmenak helburutzat du inbestitzaile publiko eta pribatuek berengain hartzea Ukrainaren berreraikitzea eta ekonomiaren sustertzea", Blackrockeko ordezkariaren arabera. Baina Ukrainako Ekonomia ministerioaren agirian ondokoa irakurri daiteke: "Nagusiki kapital pribatuetatik egingo da berreraikitzea". Baina nola heldu gara egoitza New Yorken duen enpresa pribatu batek estatu oso baten geroa marrazteko ahalmenera?

29 urterekin First Boston bankuaren zuzendaria zen, baina burtsan pario arriskutsuak harturik 100 milioi dolarreko zuloa eragin eta lekutu zen, beste lagun batzuekin Blackrock sortzeko 1988an. 1999an sartu zen burtsara enpresa hori -akzioa 14 dolarretan zuen, gaur egun 645 dolarretan denean-. Nola diren gauzak, bere garapen emankorrena 2008ko krisian lortu zuen: bere go-

mendioak saldu zizkien finantza munduko eragileei, eta diru sarrera horrekin biderkatu zituen enpresen bereganatzeak. Alta, zoriaren ironia, Fink izan zen krisi horren oinarrian dugun subprime arrisku handiko mailegu hipotekadunen arbasoen asmatzaileetariko bat.

Ezezaguna izan arren uste baino ezagunagoa dugu, eta urruneko finantza merkatuan egonda ere uste baino hurbilago dugu. Zergatik? Batetik, balitekeelako banketxean ezarritako dirua Blackrocki bideratu izana zure bankuak; eta bestetik, gure egunerokoan sartuak ditugun milaka eta milaka enpresen jabe delako. Hots, Ukrainan bezainbat Euskal Herrian dugu Blackrock.

Hamar bilioi dolar aktibo kudeatzen ditu -irudikatu Frantzia, Alemania eta Erresuma Batuaren Barne Produktu Gordinen batuketaren heina-, milaka partikular, profesional, banketxe, ase-

UKRAINAREN BERRERAIKITZEA

laz adostu zuten Larry Fink eta Volodimir Zelenskyk inbertsio-funtsaren eta gobernuaren arteko hitzarmena. Argazkian ageri dira biak, Fink pantailan dagoela.

UKRAINAKO GOBERNUA

guru edota pentsio-funtsen aktiboen zerbitzura. Kudeatzeak erran nahi du milaka bezero horien funtsak hainbat finantza-tresnatan inbertitzen dituela. Bezeroen %57 instituzioak dira, %33 bestelako inbertsio-funtsak eta %10 dira eragile pribatuak. Bezeroen %61 AEBetakoak dira, %31 Europakoak eta %8 Asiakoak.

Egindako etekinak bestelakoetan inbertitzen dabil eta gaur egun, enpresa handien kapitallean sarturik da: AEBetako bost enpresetatik batean da, eta munduko enpresa handienetan ere (Pfizer, Santander, Alibaba, Total Energie, Apple, Exxon Mobil, Chevron, Iberdrola, BBVA, Walmart, Adidas, Deutsche Bank eta beste). Hainbeste non eta munduko 14.000 enpresen erabakiak bozka bidez bideratzeko aukera duen. “Eraldaketa-rako boterea” dakar akzioen jabetzeak, Blackrocken webgunean irakurri dezakegunez, eta “akzio-demokraziaz”

Hamar bilioi dolar aktibo kudeatzen ditu Blackrock-ek –irudikatu Frantzia, Alemania eta Erresuma Batuen Barne Produktu Gordinaren batuketa dela–

hitz egiten badute ere, hori bezainbat, akzio-diktaduraren gaitasuna ere ekar lezake...

“Blackrocken potentzia da trabagarria, ez dago gobernurik munduan ez ikusiarena egin dezakeenik. Larry Fink edo bere taldekoek pentsatuz gero he-

rri baten politika ez doala beraien inbertsioen alde, orduan herri horretako enpresetan dituzten akzioak salduko lituzkete. BlackRock hain da indartsua non eta burtsa bidezko zigorra berehala sentituko litzatekeen. Tamaina da beraz arazoa”, Sophie Fay kazetariaren hitzetan. Iritzi berekoa da *Blackrock: Eine heimliche Weltmacht greift nach unserem Geld* (“Blackrock: ezkutatutako indar bat zure dirua bereganatzen dabil”) liburuaren egile Heike Buchter kazetaria: “Blackrocken urrats oker bakar batek desoreka dezake finantza-mundua bere oinarrietaraino”.

PRIBATIZAZIOAREN ALDEKO KONTSEILARI SUTSUA

Banku, multinazional zein gobernu andana informatzeko eta kontseilatzeko zereginean ere dabil Larry Fink. Jakin izan dugunez, Ukrainarekin dauka beraz azken tratu potoloa.

“WALL STREET-EKO ERREGEA”

Ikaragarria da Blackrocken potentzia: Hamar bilioi dolar kapital kudeatzen ditu; milaka enpresen erabakietan parte hartzen du eta gainera, ehunka banku zentral, banku, gobernu ala multinazional aholkatzen dabil kapitalismoaren eta pribatizazioaren defendatzaile sutsua.

SIPA

2008 biharamunetan Blackrocki aholkua galdetu behar izan zioten demagun Irlandako eta Greziako banku zentral edota gobernuek, horretara beharturik Troiakak –Europar Batasunak, Europako Banku Zentralak eta Nazioarteko Diru Funttsak-. 2020an Europako Batzordeak zuen hitzarmena izenpetu trantsizioari buruz hartu beharreko norabideak marrazteko... Eta horrelako esku hartzeak ehundaka mundu guzian barna.

Blackrockek zerbitzu publikorik ez du nahi, trukutzen den oro izan daitekeelako diru iturri, eta austeritatea, pribatizazioa eta ultra-liberalismoa juntatzen dituen antolaketa aholkatzen dabil. Parekoak aholkuari bizkarra erakutsi diezaiokeela? Bai, bistan da, baina aholkulariaren boterea ikusirik agian ez da hain simple? Are gehiago krisi politiko edo ekonomiko gogor batean murgilduta zaudenean. “Kapitalismoaren Troiako zaldia” dela diote antikapitalistek. Troikaren gisara, funtsean.

Badugu Blackrocken berri Ipar Euskal Herrikook. Hain zuzen, ezaguna zaigu, bera egon baitzen 2019an Emmanuel Macronen gobernua erretretan erreformari buruz aholkatzen. Kapitalizazioa aholkatu zion. Berez ez da

---

“Blackrocken urrats oker bakar batek desoreka dezake finantza mundu osoa eta hori bere oinarrietaraino”

Heike Buchter

pentsio-funts bat Blackrock, baina pensio-funts andanaren dirua maneiatzen dabil, hots, bere interesen alde doa kapitalizazioa. Esku artean dauzkan kapitalen bi herenak pensio-funtsen eskutik ditu! “Amerikar funts horren eta Frantziako erretreta sistemaren arteko lotura ez da berehala ageri. Alta, erreforma horrek bezero berriak ekarriko dizkio: zehazki, kotizatu beharreko urte kopurua emendatzen bada, orduan, oraingo kotizazio-heinari dagokion erretreta ttipitzen da. Klase

altukoei inbertsio-funts pribatuetan kokatzeko gogoia emanen die horrek, eta hori badaki Blackrockek”, irakurri daiteke Mrmondialisation.org komunikabideko *Lumière sur BlackRock, ces financiers qui possèdent le monde* (“Blackrock argira, munduaren jabe diren finantzari horiek”) artikuluan.

GAINERA, ADIMEN ARTIFIZIALA ESKU ARTEAN

Blackrocken gaineko kontrolik ez da, eta horrek du monopolioa are arriskutsuagoa bihurtzen. Ondokoa irakurri daiteke *Mediapart*-ek zabalduriko *Blackrock ou les risques insensés de la finance spéculative* (“Blackrock edo finantza espekulatzailearen arrisku pentsaezinak”) artikuluan: “Autoritateen inolako kontrolik ez duen finantza-mamu hori oso arriskutsua da”. Kontrol-eza aski ez balitz bezala, are beldurgarriagoa da jakitea adimen artifizialak dizkiola datuak aztertzen eta bideratzen.

Aladdin (Asset, Liability, Debt and Derivative Investment Network, hau da “aktibo, pasibo, zor eta deribatuetako inbertsioen sarea”) izeneko adimen artifiziala sortu zuten zerbitzari informatikoetatik pasatzen diren zama

FRANTZIAKO ERRETRETEAN ERREFORMAN ERE BAI

2019koa da argazkia, Emmanuel Macron presidenteak Larry Fink Eliseoko jauregian errezebitu zueneko. Erretretetan erreformari buruzko gomendioak pasa zizkion, tartean, kapitalizazioari atea irekitzeko estrategiei buruzkoak.

AFP

guziak aztertzeko. “Kalkulu-tresna hori esku artean, Blackrockek uste du milaka milioi datu finantzario milaka milioi dolar bihur ditzakeen harri filosofala aurkitu duela”, irakurri daiteke “Blackrock edo finantza espekulatzai-learen arrisku pentsaezinak” artikuluan. Segundu bakarrean milaka akzio, obligazio, dibisa edota kreditu-titulu konparatzen ditu, testuinguru ekonomikoko zifrak ere integratuz (enpresen salmentak, petrolioaren prezioa, monetaren balioa, eta beste). “Inbertsioaren arrisku guzikiak analizatzeko gai da, argitzen ditu non saldu behar

Finantza fase berri batera sarrarazi du Aladdin adimen artifizialak: analisirako plataforma informatikoez ordezkatu dituzte finantza analistak

diren obligazioak, transakzio guzikiak jarraitzen ditu eta ezinbesteko dituen informazioak atzemanen dizkio inbertitzaileari”, *Le Financial Times*-ek laburbiltzen duenez.

Finantza mundua fase berri batera sarrarazi du Aladdinek: “Analisirako plataforma informatikoez ordezkatu dituzte finantza analistak”. 2008ko finantza merkatuen krisiaren errepikapenaren mehatxua gero eta errealagoa dugun honetan beldurra hezurretaraino sartzen digu jakiteak kontrolik gabe eta adimen artifizialez doala aitzina finantza-merkatua. ●

ZINKUNEGI OPTIKA

Hernani 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

f i